

Československá vojska generála Gajdy docili- la velkého vítězství

**Pres 31,000 bolševiků zajato.—Perm jest dobyt.
—Lenin ušel toliko vřaskem.—Česká
vojska z Francie jdou domů.**

Vladivostok, 3. ledna. — Při dobytí města Permu v uralské horské oblasti československý generál Gajda v čele československých a sibiřských vojsk zničil téměř úplně Třetí bolševickou armádu, z které získal 31,000 zajatců. Štoby generála Gajdy zmocnily se obrněného vlaku, z kterého Nikolaj Lenin, bolševický premiér, řídil operace v oblasti Permu. Leninovi samotnému podařilo se uniknouti, leč několik členů jeho družiny bylo zajato.

Výkon generála Gajdy byl skvělý. Dobytí Permu rovnalo se odvažným jeho operacím, provedeným v létě v oblasti Zabajkalska, kde vyvířil bez jakékoli pomoci nejdůležitější část sibiřské železnice, zachránil tunely před zničením bolševiky a docílil spojení s Vladivostokem. Jeho představení byli proti provedení operaci proti Permu a generál Gajda provedl ji na vlastní risiko. Nezdár těchto operací byl by znamenal ztrátu velení nad důležitou částí protibolševických vojsk. Jeho armáda sestávala hlavně z vojska sibiřského, ale dva československé pluky vykonaly nejobtížnější část operaci a utvrdily svým výkonem skvělou svoji pověst.

Vedle 31,000 zajatců, jak bylo označeno, generál Gajda ukořistil 5,000 železničních vozů, 120 polních děl, 1,000 kulometů, třicet automobilů, celý vozový transport, několik obrněných vlaků a několik tisíc koní. Jeho manévr byl úplným překvapením pro bolševiky, čehož důkazem je skutečnost, že zajal několik účelých sovětských vůdců v hlavním staně Třetí bolševické armády. Deset bolševických pluků, jak se sděluje, bylo vyhlazeno a zbytek nepřátelské armády byl zahánán za řeku Kama.

Vojska generála Semonjova, protibolševického vůdce v Čitě, zajala Verchnij Udinsk na sibiřské železnici, východně od jezera Bajkalského.

Dvě stě tisíc ruských vojáků, propuštěných z německých zajateckých táborů, jak se očekává, projede v příštích čtrnácti dnech na cestě do domova na Sibiři. Rusové tito jsou v špatném stavu následkem nedostatku satstva a potraviny.

Paříž, Francie, 3. ledna. — „Na Prahu!“ — Tak zněl pokojný rozkaz, daný 10,000 vojákům československé armády ve Francii a v Belgii, který naplnil, každého z nich radostí a vyvolal horečné rozčilení a jásot.

Bez odkladu táboři byly zrušeny a vojáci naloženi do vlaků, tak že dnes celá karavana státních mužů, kteří bojovali pro vše spojenci ve Francii a v Belgii, aby v důsledku jejich vítězství lid český a slovecký osvobozen byl a stal se neodvislým, je na cestě do Československé republiky.

Dle prohlášení, vydaného československým ministrem zahraničních záležitostí, 8,000 československých vojáků odebere se ihned do Prahy, ale cesta jejich může trvati asi čtyři týdny.

Pojedou přes Itálii, kde vojákům, vracějícím se domů, dostane se velkých ovací, jakých dostává se vítězným hrdinám. Dalšíh 2,000 vojáků dá se na cestu v následujících třech týdnech.

Zprávy z Prahy sdělují, že konají se horlivé přípravy k jich národnímu uvítání. Občané Prahy odezdávají prapory a vlajky československé armády z Francie a také krásné památky jednotlivců. Asi 60 procent vojáků, vydávajících se z této země na cestu do Prahy, pochází z různých míst Spojených Států, kde jsou velké české a slovenské osady.

Tito Američané československého původu bojovali chrabře, učinili mnoho obětí a dostalo se jim mnoha vyznamenání za statečnost. Nemilují Ameriku méně, ale přistoupili do československé armády, aby pomohli věci společné, k

osvobození svých rodáků od pronásledování, trvajících po staletí. Učinili tak jako Američané, stejně jako Češi a Sloveáci.

Při rozmluvě všichni vyslovili radost, že ubírají se do Prahy. Některí z nich zůstanou v československé republice v přesvědčení, že mohou pomoci svou přítomností.

Jiní praví, že po návštěvě země svých předků vrátí se do svých domovů v Americe. Vojáci tito nesou do vlasti netoliko svoje vlastní prapory, ale také vlajky spojenců a Spojených Států. Některé americké vlajky byly jim poslány z druhé strany oceánu.

„Podílení se na práci za účelem osvobození našeho lidu je dostatečnou odměnou za naše ztráty, oběti a zármuky,“ prohlásil Čechoslovák, zaměstnaný přípravou na cestu.

„Jsme všichni rádi, že válka je skončena, neméně bojovali bychom po mnoho dalších let a do posledního muže, abychom docílili svobody pro Československý lid. Profesor Masaryk stojí v naší historii jako moderní Washington československé republiky.“

„President Wilson jako osvoboditel ujařeného lidu v Evropě a dárcem demokracie mezi ně bude zaujímati veliké místo. V novém československém státě hvězdy a pruhy budou vždy symbolem nesebecké oběti, služby a pomocí svobodě, lidskosti a rovnosti.“ — Anthony Czarnieki, korrespondent Chicago Daily News.

Praha, Čechy, 5. ledna. — President československé republiky, Tomáš G. Masaryk, byl oficiálně pozván Němci do německého divadla v Praze. President pozvání toto přijal a do divadla doprovázen byl premiérem Kraussem. Oběma pak dostalo se uvítání v přední divadla ředitelem německého divadla, který přečetl řek za značného shromáždění. President Masaryk na toto uvítání odpověděl v německém jazyku:

„Děkuji vám za vaše přátelská slova. Skutečné umění je výrazem důvěry v lidskost a následovně je mezinárodní. Německé umění bude se těšiti přiměřeně ochraně po celé naší republice. Ale doby jsou značně vážné a pravdivě jest latinské přísloví, Inter arma silent musae. Němci v našem státě těšiti se budou rovným právům s Čechy.“

Německý časopis Tageblatt přináší následující posudek o návštěvě presidenta Masaryka v německém divadle:

„V důsledku této přátelské schůzky všechno pomýšlení na nebezpečí pro německou národnost bylo zapomenuto a zrodila se naděje, že plnemě zdělily nebudou znamenati nepřátelství. Naděje na lepší budoucnost nezdá se více utopí.“

Admirál Kolčák byl prý usmrčen

Tokio, 2. ledna. — Admirál Kolčák byl usmrčen, dle zpráv došlých ze Sibíře. Kolčák, který byl diktátorem všeruské vlády v Omsku, usmrčen byl politickým nepřítelem, dle těchto zpráv. Býval velitelem černomořského loďstva ruského a hrál důležitou roli v zápasu Sibíře proti bolševismu.

Francouzská vojska na Černé Hoře

Paříž, 5. ledna. — Francouzská vojska vstoupila do Cetyně, kapitulu Černé Hory, dne 22. prosince, jak právě bylo oznámeno. Dostalo se mu nadšeného uvítání lidem. Bylo sledováno, že dobrý vůdce převládá v této zemi. Pět členů národního shromáždění bylo pověřeno řízením osudů země až do uskutečnění jednoty mezi Černou Horou a ostatními částmi Jugoslavia.

MASARYK JE PODPOROVÁN CELÝM NÁRODEM

Němci v Čechách jsou pro příslušnost k Československu.

Ženeva, 4. ledna. — Prominentní Češi ve Švýcarsku získali informace, které potvrzují dřívější zprávy, že Masaryk může počítati na podporu všech politických stran ve své práci na národní rekonstrukci. Přes to, že Čechy jsou většinou průmyslovou zemí, není tu žádného nebezpečí bolševismu. Čeští dělníci jsou socialisté, ale následují svoje vůdce, jejich socialismus je mírný a zákona dbající. Lenin poslal emisáře do českých dobových distriktů, aby získal horníky, ale jejich propaganda až doposud selhala.

V Libereci, v německých Čechách, československá vojska byla uvítána českou národní hymnou, ačkoli dle prohlášení Rakušanského města toto je baštou německého plemene v Čechách. Češi popírají existenci jakékoli německé-české otázky a čini si nároky na celý distrikt jako svůj historickým právem. Připouštějí, že poslední rakouský census ukazuje menšinu českého živilu, nicméně tvrdí, že tento census byl zlovolně zfalšován rakouskými císařskými autoritami.

Pravdou se zdá, že z 2,500,000 obyvatelů německé části Čech, které vídeňští státníci prohlašují za německé Rakušany, asi 2,000,000 jsou zemědělní Čechi. Uvědomují si, že zkáza Rakouska je nevyčerpitelná, tito lidé začínají si rozpomínati, že jejich předkové byli Češi a jsou nakloněni připojiti se k české republice.

Toto haňutí mezi německy mluvícími obyvatelstvem Čech je patrné zvláště v průmyslových a obchodních kruzích. Před několika dny zástupci všech velkých průmyslových závodů německých Čech konali tajnou schůzi. Z třiceti šesti delegátů přítomných a třicet čtyři hlasovali pro jednotu s československou republikou.

Poláci pochodují prý na Berlín

Kodaň, 3. ledna. — Polská armáda o 30,000 mužích pochoduje na Berlín, dle depeše, získané zde a citující pověsti v oběhu v německém kapitulu. Gustav Noske, člen Ebertova kabinetu, jenž má v péči vojenské záležitosti, nařídil Páté německé divisi, aby se postavila Polákům na odpor.

Američané v Rusku zmirají hladem

New York, 3. ledna. — Členové amerického metodistického kostela v Petrohradě zmirají hladem, dle kabelové depeše pani Eklundové, kazatelky, poslané radě této církve pro misie v cizině. „Potravinová otázka je strážlivá a beznadějná,“ praví se v depeši. „Následkem nedostatku potravin mnoho našich členů zemře. Nic až doposud nedošlo. Můžeme doufat, že získáme něco brzy.“

Počet lynchů v roce minulém

Tuskegee, Ala., 2. ledna. — Dvašedesát lynchů událo se ve Spojených Státech v roce 1918, dle záznamů, shromážděných Tuskegee Institutem a právě uveřejněných. V tomto počtu nachází se padesát osm černochů a čtyři běloši. Celkový počet lynčovaných je o dvačet čtyři více nežli v roce minulém. Pět žen nacházelo se mezi lynčovanými. Šestnácte lidí bylo lynčováno pro zasnášení anebo pokus o zasnášení. Čtrnáct obviněno bylo z podílení se na vraždě, sedm pro vraždu přímo a jedno pro vykrádání usmrčením. Největší počet lynchů událo se v Georgii, kde osmáct osob tímto způsobem bylo usmrčeno. Po devíti bylo lynčováno v Texasu a Louisianě a šest v Mississipi.

Zbytek pak rozlehl byl následovně: Tennessee, čtyři; Alabama, tři; Arkansas, Florida a North Carolina po dvou, a California, Illinois, Kentucky, Oklahoma, South Carolina, Virginia a Wyoming po jednom.

SINN FEINISTÉ V IRSKU PLÁNUJÍ REVOLUCI

Účelem revolty je přimět mírovou konferenci k zakročení.

Londýn, 4. ledna. — Situace v Irsku vyvolává vážné obavy v kruzích těch, kdož jsou ve styku s touto zemí, a sděluje se, že k převrhnutí vývoji může dojiti v této zemi v kterémkoli okamžiku. Sinn Feinisté pokusí se plně užítovat sensačních vítězství, kterých podařilo se jim docílit v míromulsterských krajinách. Sedmadesát tří členové parlamentu, hlásiť se k Sinn Feinistům, shromáždí se v Dublinu a zorganizují se jako národní shromáždění. Budou jmenovati presidenta a proklamovati neodvislost irské republiky.

Národní shromáždění zahájí ihned zákonodárnou činnost a vydá proklamaci. Pokus bude učiněn o vypnutí daní a pokusím o sbírání královských daní bude kladen odpor. Zvláštní misie budou poslány do cizích zemí a v Irsku bude se všechno vésti tak, jakoby se jednalo o zcela neodvislý stát.

To ovšem znamená bude srážku s velkou anglickou vojenskou silou, jež nachází se nyní v Irsku. Ale to je vše, po kterém právě Sinn Feinisté touží. Jsou připraveni k velkým obětím životů, dojde-li k bojům. Až pak seje se konference spojenců a mírový kongres, pokusí se poslati zvláštní misii do obou těch shromáždění a budou žádati připuštění jako neodvislý stát, bojující pro právo sebeurčení, proti anglické tyranii.

Zdá se býti jisté, že Sinn Feinisté mají zbraně a střelivo ve velkém množství, jakkoliv zdroj zásobování je velkou záhadou. Nájezdy, provedené vládním vojskem, odhalily některé skryše zbraní a střeliva, ale velké množství jiných zůstalo nedotčeno.

Obyvatelstvo je nyní proti Anglii rozhořčeno více nežli kdykoliv před tím. Do nedávna Irčané nenáviděli toliko anglickou vládu, ale tato nenávist rozsáhla se nyní i na obyvatelstvo Velké Británie.

„Nenávidím nás“, pravil člen dělnické strany v parlamentě, „stejně jako my jsme nenáviděli Němce, když vrhali bomby na naše města a vraždili mužstvo obchodních loď. Sdělili mně upřímně, že nevěří žádné straně v Anglii, nevymějí ani stranu dělnickou. Prohláší, že nespokojí se s ničím méně než s naprostou neodvislostí a jsou připraveni pro ni zemřiti, bude-li toho jeviti se potřeba.“

Francie chce míti protektorát nad národy Malé Asie

Paříž, 3. ledna. — Francie má v úmyslu státi se ochránkyní osudů Arménie, Syrie a Lebanonu za nového stavu světového pořádku v důsledku války v souhlasu se smlouvami, podepsanými Anglii a Ruskem v roce 1915, nerozhodnou-li nadcházející mírová konference jinak, dle společné informace, získané americkým korrespondentem. Palestina, dle těchto plánů, s ohledem na svoje smíšené obyvatelstvo, vyznávajících rozdílná náboženství, dána byla by pod mezinárodní ochranu Anglie byla by zodpovědnou za Arabský poloostrov, s výjimkou království Hedžas, které má státi se neodvislým.

Polsko potřebuje nutné potraviny

Paříž, 31. prosince. — Nedostatek-li se Polsku potravin a satstvá od spojenců nenejdříve, bude silně nebezpečí, že obyvatelstvo, jež hladově, se připojí k bolševikům a obrozí tak pevnost přítomné polské vlády, dle prohlášení poručíka Stanislava Hempela, pobočníka generála Pilsudského, vojenského náčelníka polské vlády. Poručík Hempel, který přijel do Paříže před několika dny z Polska za diplomatických posláním, požádal časopisy, aby uveřejnily apel Polska k Spojeným Státům, aby co nejrychleji poslaly potraviny. V tomto apelu prohlašuje, že do savadní zásoby stačí toliko na dva nebo tři týdny.

V ČECHÁCH DÝŠE SE LEHČEJI NEŽ V NĚMECKÉ ŘÍŠI

Americký korrespondent vypravuje o poměrech v Německu.

Praha, Čechy, 3. ledna. — Člověk hned lépe se cítí, dýchá-li čistý vzduch československé republiky a vidí-li americké prapory vláti, po duševním zmátku v Berlíně. Obyvatel Berlína nejsou sice nepřátelští vůči Američanům, ale aby vydržel ozduši zmátku a odporu, člověk věru potřebuje nějaké masky.

Bylo velkým utrpením patřiti na demonstraci válečných mrzáků, kteří svdili pěstní zápas s vojáky z fronty, vstoupivšími do města, stejně jako proletiti v opeře, kde naplněný dům naslouchal v naprostém a oddaném tichu oblibenou hudbu, a po té čísti v „Ruhdem Praporu“, že dělníci a vojákci, a zvláště pak deserterři, jsou žádáni, aby se dostavili k velké demonstraci proti národnímu shromáždění, a potom stráviti chvíli v kabarety, kde šampaňského a tance je nadbytek a kde nalezl jsem belgického renegáta na programu, klouboňho Francouzům. Nevím, proč opustil Brussel, ale měl dostatek peněz, aby si zaplatil za oběd, který stál 800 marek, čili asi \$200.

Bylo stejně podivné viděti do běže známého cizozemského bolševíka pochodovati přes stanici platformu. Vlaky jsou přeplněny a cestující přicházejí na stanice několik hodin před odjezdem vlaku. Železniční vozy nejsou utopeny. V Draždanech 1,000 lidí utvořilo linii před okénky, kde prodávají se železniční lístky. Většinou tito lidé ješli na venkov ku strávení vánočních svátků v naději, že podají se jim tam na lézt něco k snědku. Draždany jsou klidné, ve vládních budovách však nebylo možno naléztí žádného z úředníků. Mají tu oddělení pro tisk, ale nikdo v něm nebyl.

Ve výkladních oknech v Draždanech bylo možno viděti velké množství různých vánočních předmětů, ale potravin bylo všude málo. Lid draždanský, jak se zdálo, zapomněl na revoluci a politiku v přípravě pro vánoční slavnosti. — A. R. Decker, korrespondent Chicago Daily News.

Jak Češi zvidali rakouské tajnosti

Washington, D. C., 5. ledna. — Zprávy ze Ženevy, došlé v minulých dnech, sdělují, že Národní listy pražské ve zvláštním vydání k počtu příjezdu presidenta Masaryka přinásejí zajímavou historii o vlastenecké činnosti československých pracovníků v době války. Během celé války byli čeští vůdčové správně informováni o nejtajnějších plánech rakouské vlády. Viděnské autority to věděly, ale nikdy nemohly objeviti, jak Čechům dostalo se informací. Tajemnost ta jest nyní rozluštěna. Český lokaj, jménem Douba, ve službách jednoho rakouského ministra veterel se každé noci do knihovny svého pána, odnesl listiny tam nalezene do svého bytu a do rána je opsal. Opisy byly každodenně pravidelně donášeny českému básníkovi Macharovi, který je dodával prof. Masarykovi, který je dodával prof. Masarykovi, a po útku téžoh nynějšímu ministru zahraničních záležitostí, Benesovi, který je propašoval přes hranice. Rovněž poznámky činné rakouským státníkům během dne octnuly se bezodkladně v rukou Masarykových příštích jitra. Jednou Macharov byt byl prohlížen policií, ale ten uschoval listiny pod koberec své ložnice, a po neuvadění Preminger, náčelník politické policie ve skutečnosti stál na nich během návštěvy, nebyly objeveny.

Odstředivé hnutí německých katolíků

Kolín nad Rýnem, 5. ledna. — Katolická strana středu v Porýní pracuje vytrvale, aby v nadějí, zejších volbách získala půdu pro projekt o zřízení neodvislé republiky v Porýnska a Westfálska. — Průmyslníci jsou většinou proti tomuto projektu, ježto jeví obavy, že poskodilo by to jejich vlivy na přístup k německým tržím.

Rusové nevzdávají se dosud naději

Paříž, 2. ledna. — Ze všech cizozemských státníků, shromážděných v Paříži, nejstarostlivější jsou Rusové, kteří v době přítomné jsou lidmi bez vlastní nebo aspoň bez vlády. Přes to však tito kníže Lvov, premiér z doby prvního převratu, těší se respektu a sympatií americké delegace, stejně jako zástupců Anglie a Francie. Jejich největší snahou v současnou dobu je přimět spojence k zakročení v Rusku, aby bylo umožněno zřízení skutečné representativní vlády. V době, kdy kníže Lvov byl v Americe, nalézaje se na cestě do Londýna a Paříže, president Wilson byl rozhodně proti intervenci. Nieméně Rusové tito doufají, že president Wilson změní svoje stanovisko v této otázce. Tato naděje je stavěna na presidentově rozhodnutí na utvoření Ligy národů a uskutečnění téže bylo by nemožností, kdyby tak velká země jako je Rusko nalezala se ve zmátku a ve stavu anarchie, jako sepečetil bolševismu, který ohrožuje celý svět. Krom toho znepokojuje Rusy také neurčitě stanovisko Francie a Anglie k zakročení v Rusku. Francouzský a anglický tisk sice je nakloněn zřejmě nějaké intervenci, ale ruští státníci přejí si nějakého určitěho kroku záhy, nežli bude pozdě. Uznávají, že postavení evropských vlávd v této záležitosti je silně choulivostí, když uvažuje se o vyčerpání obyvatelstva v důsledku války čtyři roky trvající a když vezme se v úvahu opoecie dělnických a socialistických stran proti zakročení. Padají tu na váhu politické důsledky posláni větších vojenských sborů do Ruska. Kníže Lvov a jeho kollegové žádají spojence o posláni 150,000 vojáků na ruské území. Jsou pevně přesvědčeni, že taková armáda spolu s protibolševickými sbory ruskými byla by postačitelou k záchraně země. Rusové mají důvěru v admirála Kolčaka a generála Denikina, leč současně si uvědomují, že jejich snahy nemožou býti korunovány zdarem bez pomoci z venčí.

President Wilson pro svobodu Balkánů

Rím, 5. ledna. — President Wilson v řeči své k poslanecké sněmovně zde prohlásil, že balkánští národové musí se státi neodvislými. Má se za to, že president v řeči své narážel na spor Jugoslavia s Itálií a naznačil, že obě strany musí němíti koncece. Časopisy pojednávají o tomto prohlášení a praví, že Itálie je připravena vyhověti presidentovým principům, budou-li stejnou ochotou jeviti také země jiné.

Pouliční výtržnosti v Denver, Colo.

Denver, Colo., 5. ledna. — Policii podařilo se potlačiti výtržnosti, jež vyvolány byly odporem dělníků platiti 7 centů za jízdné na pouličních dražbách. Bouně tyto nabýly vřehole ve čtvrtek, kdy 10,000 dělníků zmocnili se kar. — Společnost na to nechtěla přerušiti elektrický proud, tak že jízdné na pouličních karách stala se nemožnou. Po té pokusila se obnoviti službu, ale káry znovu byly napadány. Nyní na většině linií opětě káry obnovily službu.

Ford bude platit šest dollarů denně

Detroit, 2. ledna. — Nová minimální mzda \$6.00 denně místo \$5 byla stanovena pro 28,000 zaměstnaných ve Fordových závodech na výrobu automobilů. Současně oznámeno bylo, že Henry Ford se vzdal místa presidenta společnosti a jeho syn Edsel ustanoven byl na jeho místo s platem \$150,000 ročně.

Brussel chystá se uvítat Wilsona

Washington, D. C., 31. prosince. — Brand Whitlock, americký vyslanec v Belgii, oznámil americké mírové delegaci v Paříži, že v Brusselu konají se rozsáhlé přípravy k uvítání amerického presidenta. Není doposud jisto, kdy president Wilson hodlá Belgi navštívit.